

7.7 Reševanje sistemov enačb

7.7.1 Sistem dveh linearnih enačb z dvema neznankama

Sistem dveh linearnih enačb z dvema neznankama ali sistem 2×2 je v splošnem oblike:

$$a_1x + b_1y = c_1$$

$$a_2x + b_2y = c_2$$

x in y sta **neznanki**, $a_i, b_i, c_i \in \mathbb{R}$ so **koefficienti**.

Rešitev sistema je **urejen par** števil (x, y) , ki zadoščajo obema enačbama.

Sistem 2×2 ima lahko eno rešitev, nima rešitve ali ima neskončno rešitev.

Sistem lahko rešujemo s primerjalnim načinom, zamenjalnim načinom ali z metodo nasprotnih koefficientov.

Primerjalni način

Iz obeh enačb izrazimo isto neznanko, nato njuni vrednosti enačimo.

Zamenjalni način

Iz ene enačbe izrazimo eno izmed neznank (preverimo, če je kateri od koefficientov pri neznankah enak 1 – takšno neznanko hitro izrazimo) in izraženo vrednost vstavimo v drugo enačbo.

Metoda nasprotnih koefficientov

Eno ali obe enačbi pomnožimo s takimi števili, da bosta pri eni izmed neznank koefficienta nasprotni števili, nato enačbi seštejemo. Ostane ena enačba z eno neznanko.

Naloga 7.31. *Rešite sisteme enačb.*

- $2x + y = 9$
- $x - 3y = 8$
- $x - y = 5$
- $y - x = 3$
- $2x - 3y = 5$
- $-4x + 6y = -10$
- $3x - y = 5$
- $6x - 10 = 2y$

Naloga 7.32. *Z zamenjalnim načinom rešite sisteme enačb.*

- $2x + 5y = -2$
- $x - 3y = -1$
- $\frac{x}{2} - y = 3$
- $y + x = -2$
- $3x - 2y = 1$
- $x + y = \frac{7}{6}$
- $0.5x + 0.2y = 2$
- $\frac{3}{2}x - \frac{2}{5}y = 1$

Naloga 7.33. Z metodo nasprotnih koeficientov rešite sisteme enačb.

- $2x + 3y = 3$
- $-4x + 3y = 0$
- $4x - 3y = -2$
- $-8x + y = -1$
- $3x - 2y = 2$
- $2x - 3y = -2$
- $x - y = -5$
- $0.6x + 0.4y = 7$

Naloga 7.34. V bloku je 26 stanovanj. Vsako stanovanje ima 2 ali 3 sobe. Koliko je posameznih vrst stanovanj, če je v bloku 61 sob?

Naloga 7.35. Kmet ima v ogradi 20 živali. Če so v ogradi le race in koze, koliko je posameznih živali, če smo našteali 50 nog?

Naloga 7.36. Razredničarka na sladoled pelje svojih 30 dijakov. Naročili so lahko 2 ali 3 kepice sladoleda. Koliko dijakov je naročilo dve in koliko tri kepice sladoleda, če razredničarka ni jedla sladoleda, plačala pa je 79 kepic sladoleda?

Naloga 7.37. Babica ima dvakrat doliko vnukinj kot vnukov. Vnukinjam je podarila po tri bombone, vnukom pa po štiri bombone. Koliko vnukinj in vnukov ima, če je podarila 70 bombonov?

7.7.2 Sistem treh linearnih enačb s tremi neznankami

Sistem treh linearnih enačb z tremi neznankami ali sistem 3×3 je v splošnem oblike:

$$a_1x + b_1y + c_1z = d_1$$

$$a_2x + b_2y + c_2z = d_2$$

$$a_3x + b_3y + c_3z = d_3$$

x, y in z so **neznanke**, $a_i, b_i, c_i \in \mathbb{R}$ so **koeficienti**.

Rešitev sistema je **urejena trojka** števil (x, y, z) , ki zadoščajo vsem trem enačbam.

Sistem 3×3 rečujemo z istimi postopki kot sisteme 2×2 , le da postopek ponovimo večkrat.

Naloga 7.38. Z metodo nasprotnih koeficientov rešite sisteme enačb.

- $2x + y - 3z = 5$
- $x + 2y + 2z = 1$
- $-x + y + z = -4$
- $x - 2y + 6z = 5$
- $-x + 3z = -1$
- $4y - 3z = -3$
- $x + y - z = 0$
- $x - y - 3z = 2$
- $2x + y - 3z = 1$
- $2x - 4y + z = 3$
- $4x - y + 2z = 4$
- $-8x + 2y - 4z = 7$